

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd

Posudek vedoucího/vedoucí bakalářské práce

jméno vedoucího/vedoucí Jaroslav Brož

Autor/autorka práce: Jaromír Vlk
 Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
 Název práce: Ježíšova modlitba na kříži v Matoušově a Markově evangeliu
 Vedoucí práce: Jaroslav Brož
 Rozsah práce: 47 tištěných stran

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐
C. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒		☐	
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒		☐	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Jaromír Vlk si za téma své bakalářské práce zvolil Ježíšovu modlitbu na kříži podle Mt a Mk. Protože podle svědectví těchto dvou evangelií Ježíš před svou smrtí pronáší první slova žalmu 22, vyžaduje tato práce nejen podat exegezi studovaného úryvku v jeho bezprostředním kontextu, ale také - alespoň souhrnně - zabývat se kontextem citované žalmové věty v rámci celého žalmu a zaměřit pozornost na případný významový posun či prohloubení v relaci původní text a jeho užití Ježíšem/evangelistou.

Student přistupuje k práci v široké perspektivě pojetí modlitby v Bibli vůbec a slibuje si, že na tomto pozadí bude snazší vyložit, v čem Ježíšova modlitba odpovídá tradici izraelského lidu a v čem je případně nová. I když v této pasáži Vlk se pokouší podat syntézu biblické modlitby ve formě slovníkového přehledu, která je více méně popisná, nezdá se, že by příliš přispěla k osvětlení toho, proč a z jakých důvodů Ježíš na kříži cituje právě žalm 22.

V dalších třech kapitolách se student věnuje pašijovému textu, který je tématem jeho práce. Zabývá se jeho kontextem a vnitřní strukturou, provádí synoptické srovnání a konečně exegezi, která má formu průběžného komentáře některých pozoruhodných jevů v textu. Zpracování tohoto jádra práce působí přes správné metodické nastavení místy poněkud povrchně, autor nedovádí předložená pozorování soustavně k vlastnímu kritickému hodnocení. Práce tak působí jako paralelně řazené tématické bloky, kterým chybí náležitá provázanost. Citací úvodních slov Ž 22 se autor nezabývá o mnoho víc než dalšími komponenty textu.

V poslední kapitole se student pokouší podat systematický přehled tématu osamocení člověka, což je - možno říct - hlavní téma žalmové citace. Východiskem je správně biblicko-antropologický pohled na člověka stvořeného k Božímu obrazu, k němuž nezbytně patří společenský rozměr. Ten se pak aplikuje také na přímé společenství s Bohem. Čtenář asi bude na rozpacích, když v celé pasáži o kárání hříchů proroky (na str. 39) nenajde jeho přímou souvislost se samotou člověka. Má student na mysli základní skutečnost, že hřích odděluje člověka od Boha? Bylo by ale třeba doložit, zda tento rozměr hříchu je výslovně zmiňován v prorockých slovech.

Také závěr je víc retrospektivním souhrnem postupu práce než obsahovou syntézou toho, k čemu autor při studiu zvoleného tématu došel.

Jako klad lze vyzvednout Vlkovu práci s řeckým textem, což u studentů kombinovaného studia nebývá pravidlem. Při práci s biblickým textem student konzultuje literaturu komentářového typu - českou i zahraniční, biblické slovníky a další pomůcky.

Práce je napsána srozumitelným stylem, který je místy až popularizující s příležitostnými poznámkami pastoračně-spirituálního typu, které by bylo vhodnější v rozumném rozsahu shrnout v poslední kapitole či v závěru. Ne zcela ojedinělé jsou základní gramatické chyby (i/y v přivlastňovacích přídavných jménech a v minulém přičestí; autor někdy nerespektuje shodu podmětu s přísudkem), přepsání, anakoluty a neobratné formulace (vyznačil jsem je ve výtisku práce). V závěrečném seznamu literatury není ve všech položkách dodržen standardní citační úzus.

V anglickém abstraktu navrhuji opravit spojení "of the grace of Jesus Christ being crucified" na "of the prayer of the crucified Jesus Christ".

Závěrem upozorňuji na několik míst, která je třeba opravit nebo jinak formulovat:

- na str. 7, 2. ř. shora: Éli, Éli, lema sabachthani není "řecký" text, jak uvádí autor, ale aramejský. Jde zřejmě o přehlédnutí, protože na str. 18 už mluví o textu aramejském.

- na str. 7, 2. ř. zdola: Tvzení "...je osamocení představena jako stav, který není Boží vůlí" je v daném kontextu nepřesné. Hned na dalším řádku totiž autor tvrdí, že "Bůh někdy dopustí, aby člověk samotou prožíval". Je proto lépe nahradit původní větu formulací: "...není osamocení v původním Božím plánu s člověkem".

- na str. 11, 10. ř. shora: místo "zkoumával" má být pravděpodobně "sklouzával".

- pojednání o dějinách teorie dvou pramenů na str. 20 považuji v daném kontextu za druhotné informace. Pokud je vůbec vhodné je v této práci uvádět, pak při vhodnější souvislosti v poznámce pod čarou.

- na str. 26, ve výkladu v. 33, by mělo být jasněji uvedeno, že údaj o "šesté a deváté hodině" přímo odpovídá řeckému textu.

- na str. 28: poznámka o daru Ducha svatého v souvislosti s Ježíšovým "vydechnutím" (tj. smrtí) tu není na místě; i na paralelním místě v Janově evangeliu je sporné, zda výraz "pneuma" označuje Ducha svatého.

- na str. 29, 2. odstavec: pokud student poukazuje na paralelu mezi "roztržením" chrámové opony a Ježíšovým křtem, pak je třeba přeložit řecký text doslova (tj. "roztržená nebesa", Mk 1,10), a nespoléhat se na volnější české překlady.

Přes uvedené výhrady práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení "dobře".

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. Žalmy v židovské liturgii doby Druhého chrámu.
2. Teologické akcenty jednotlivých synoptických pašijí.

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 28. srpna 2015

Podpis: